

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

พระพุทธศาสนา ป.๖

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง

ดร. ดวงใจ พงษ์วรารัตน์ ป.ธ. ๖, ศน.บ., M.A., Ph.D.

สมพร สอนนิคม พ.ธ.บ. (วิทยาสินีณ) นค.ม.

ประจวบ ศรีภักดิ์ พ.ธ.บ., สธ.ม.

ผู้ตรวจ

อัครา ฌมโง ป.ธ. ๕, ศน.ม., ค.ม.

ธีระพงษ์ มีโอละ ป.ธ. ๕, พ.ธ.ม., อ.ม.

ปัญญูณี สาลี พ.ธ.บ., ศ.ค.ม.

บรรณาธิการ

สุวิธ ฉายาพจน์ กค.บ., กศ.ม.

สุกฤต ใจราชู้น กค.บ., กศ.ม.

ผลิตและจัดจำหน่ายโดย บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

วัฒนาพานิช สารานุกรม

๒๕๖-๒๕๖๖ รวม ๖๖ เล่ม สาระความรู้ทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรม ๑๒๐๐๐

โทร. ๐๒-๒๒๒๒ ๒๒๒๒ • ๐๒-๒๒๒๒ ๒๒๒๒-๒ FAX ๐๒-๒๒๒๒ ๒๒๒๒ • ๐๒-๒๒๒๒ ๒๒๒๒

email: info@wpp.co.th

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน **พระพุทธศาสนา** ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ชุดนี้จัดทำขึ้นตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้มีเป้าหมายให้มีนักเรียนและครูใช้หนังสือในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้นักเรียนได้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่หลักสูตรกำหนด พัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะตามที่ต้องการ ทั้งด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ตลอดจนพัฒนา ให้นักเรียนได้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ได้อย่างมีความรู้

ในการจัดทำหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานชุดนี้ คณะผู้จัดทำซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชา และการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ อย่างลึกซึ้ง ทั้งด้านวิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย อรรถระบดสำคัญและนักเรียน ครูมีภาระงาน อันพึงประสงค์ ภาระผลผลิตมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด แนวทางการจัดการเรียนรู้ การวัดและ ประเมินผลและการเรียนรู้ แล้วจึงนำองค์ความรู้ที่ได้มาออกแบบหน่วยการเรียนรู้ พร้อมทั้งการจัดการ เรียนรู้ประกอบด้วยตัวชี้วัดตัวชี้วัด ภาระการเรียนรู้ ประโยชน์จากการเรียนรู้ ร่วมคิด-ร่วมแก้ปัญหา เน้นหาสาระแห่งการเรียนรู้แต่ละตัวชี้วัด เชื่อมโยง แล้วเรียบเรียงความรู้ กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ บทสรุป กิจกรรมและภาระงาน โครงงาน การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน คำถามการทวน และท้ายเล่มยังมี บรรณานุกรม และอภิธานศัพท์ ซึ่งองค์ประกอบประกอบหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานเล่มนี้จะช่วย ส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้อย่างครบถ้วนตามหลักสูตร

การทบทวนเนื้อหา กิจกรรม และองค์ประกอบอื่น ๆ ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานชุดนี้ไม่พ้นนัก ผู้เรียบเรียงสำคัญ โดยคำนึงถึงทักษะของนักเรียน เน้นการเรียนรู้แบบองค์ความรู้แบบบูรณาการ การบูรณาการแนวคิดทางการเรียนรู้อย่างหลากหลาย จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมองค์ความรู้ด้วยตนเอง มุ่งพัฒนาการคิด และพัฒนาการ เรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการและสมรรถนะนักเรียน อันจะช่วย ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างสมบูรณ์และสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน **พระพุทธศาสนา** ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ชุดนี้จะช่วย ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาความรู้ด้านศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

คณะผู้จัดทำ

คำชี้แจง

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน **พระพุทธศาสนา** ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ แต่ละเล่มได้สอดแทรก
หน่วยการเรียนรู้ที่เน้นต่อหน่วยการเรียนรู้ประกอบด้วย

๑. **คำชี้แจง** เป็นเป้าหมายในการพัฒนาเด็กเรียนแต่ละชั้นปี ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการ
เรียนรู้ มีไว้เพื่อแนะนำครูในการเรียนรู้และคำชี้แจงมีกำกับไว้ทุกชั้นปี เช่น ส.๑.๑ ป. ๖/๑ (เพื่อ
แต่ละด้านที่รวมความดังนี้ ส คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๑.๑ คือ
สาระที่ ๑ มาตรฐานที่ ๑ ป. ๖/๑ คือ คำชี้แจงสำหรับระดับชั้นปี ที่ ๖ ชั้นปี ๑)

๒. **สาระการเรียนรู้** เป็นการพิจารณาและรวบรวมเนื้อหาสาระต่อหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละ
เล่มและความเชื่อมโยงระหว่างสาระนั้น ๆ ไว้ด้วย เพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนขึ้น นักเขียน
การเรียนรู้มีความหมาย โดยในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะมีต่อหน่วยการเรียนรู้ หัวเรื่องหลัก หัวเรื่อง
รอง และหัวเรื่องย่อยของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ไว้

๓. **ประโยชน์จากการเรียนรู้** นำเสนอไว้เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความรู้และทักษะจากการเรียน
ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๔. **รวมคิด-ร่วมอภิปราย** เป็นคำถามหรือสถานการณ์เพื่อการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดความสงสัยและ
สนใจที่จะค้นคว้าด้วย

๕. **เนื้อหา** แบ่งเป็นหัวเรื่องหลัก หัวเรื่องรอง และหัวเรื่องย่อย ตามตามคำชี้แจง มีกิจกรรม
พัฒนาการเรียนรู้หลากหลาย เช่น การแบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนและตั้งคำถามประกอบ ตาราง แลกเปลี่ยน แลก
ความคิดเห็น และประกอบคำอื่น ๆ ดังนี้

๕.๑ **คำสำคัญ** รวมคำสำคัญที่มาจากอยู่ในเนื้อหาของการเรียนรู้หรือคำไว้อำนาจคำอื่น คำสำคัญ
นี้จะใช้ทำฉลากเฉพาะทำเป็นป้ายบอกเป็นภาพในเนื้อหา ไม่เน้นคำที่เป็นคำหรือ

๕.๒ **ภาพประกอบ** หรือคำบรรยายสอดคล้องกับเนื้อหา

๕.๓ **แลกเปลี่ยน** ตาราง แลกเห็น แลกเห็นความดี ตลอดจนข้อถกเถียง

๕.๔ **สถานการณ์** เป็นความรู้ที่เพิ่มเติมนอกจากเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ โดยที่ควร
เฉพาะเรื่องที่มีนักเรียนควรรู้

๕.๕ **แหล่งสืบค้นความรู้** แหล่งแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ รวมทั้งเว็บไซต์สำหรับการศึกษาค้นคว้า
เนื้อหาที่สอดคล้องกับเรื่องที่เกี่ยวข้อง

๕.๖ **กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้** เป็นกิจกรรมที่กำหนดไว้ให้นักเรียนแต่ละเล่มได้เรียน
สำหรับการเรียนรู้แต่ละครั้ง เป็นกิจกรรมที่หลากหลาย ใช้แนวคิดกิจกรรม
ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหา เหมาะสมกับวัย สะท้อนการเรียนรู้ที่ดี การ
ให้นักเรียนได้คิด และส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

๖. **บทสรุป** ได้จัดทำบทสรุปไว้เป็นแนวความเรียน เป็นการทบทวน
ความรู้ หรือการเรียนรู้ทั้ง ๆ อย่างรวดเร็ว

๗. **กิจกรรมเสนอแนะ** เป็นกิจกรรมบูรณาการทักษะที่รวมหลักการและความคิดรวบยอดในเรื่อง
ต่าง ๆ ที่นักเรียนได้เรียนรู้ในสัปดาห์แรกสู่ในการปฏิบัติกิจกรรม

๘. **โครงการ** เป็นข้อเสนอแนะในการทำหนดให้นักเรียนปฏิบัติโครงการ โดยเสนอแนะหัวข้อ
โครงการและแนวทางการปฏิบัติโครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปีของ
หน่วยการเรียนรู้นั้น เพื่อพัฒนาทักษะการคิด การวางแผน และการแก้ปัญหาของนักเรียน

๙. **การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน** เป็นกิจกรรมที่เสนอแนะให้นักเรียนได้นำความรู้ ทักษะ
ในการประยุกต์ความรู้ในสัปดาห์การเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๑๐. **คำถามชวน** เป็นคำถามแบบมีคำตอบที่ผู้อ่านเพื่อชวนชวนผู้อ่านการเรียนรู้และ

๑๑. **ข้อคิด** ประมวลคิดจากการเรียนรู้และอภิปราย

๑๑.๑ **บรรณานุกรม** เป็นรายชื่อหนังสือ เอกสาร หรือเว็บไซต์ที่ผู้จัดทำหนังสือประกอบ
การเรียนรู้

๑๑.๒ **อภิปราย** เป็นการนำคำสำคัญหรือคำที่ควรรู้ที่แทรกอยู่ในเนื้อหามาอภิปราย และ
จัดเรียงตามลำดับอักษรเพื่อสะดวกในการค้นหา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความสำคัญของ

พระพุทธศาสนา ๑

พระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นศาสนา	
ประวัติศาตร์.....	๒
๑. บทสรุป.....	๓
๒. กิจกรรมเสนอแนะ.....	๓
๓. โครงงาน.....	๓
๔. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.....	๓
๕. คำถามชวนคิด.....	๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ พุทธประวัติและชาดก..... ๔

๑. พุทธประวัติ.....	๔
๒. ชาดก.....	๕
๓. บทสรุป.....	๕
๔. กิจกรรมเสนอแนะ.....	๖
๕. โครงงาน.....	๖
๖. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.....	๖
๗. คำถามชวนคิด.....	๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ หลักธรรมคำสอน..... ๖

๑. พระรัตนตรัย.....	๖
๒. หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา.....	๖
๓. พุทธศาสนสุภาษิต.....	๖
๔. การปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา.....	๖
๕. หลักธรรมคำสอนของศาสนาอื่น.....	๖
๖. บทสรุป.....	๖
๗. กิจกรรมเสนอแนะ.....	๖
๘. โครงงาน.....	๖
๙. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.....	๖
๑๐. คำถามชวนคิด.....	๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พุทธสาวกและ

พระพุทธเจ้าองค์..... ๗

๑. พุทธสาวก.....	๗
๒. สาวพุทธเจ้าองค์.....	๗
๓. บทสรุป.....	๗
๔. กิจกรรมเสนอแนะ.....	๗
๕. โครงงาน.....	๗
๖. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.....	๗
๗. คำถามชวนคิด.....	๗

สารบัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พุทธจริยวัตรและ

มารยาทชาวพุทธ..... ๘

๑. พุทธจริยวัตร.....	๘
๒. มารยาทชาวพุทธ.....	๘
๓. บทสรุป.....	๘
๔. กิจกรรมเสนอแนะ.....	๘
๕. โครงงาน.....	๘
๖. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.....	๘
๗. คำถามชวนคิด.....	๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ ศาสนพิธี..... ๖

๑. ศาสนพิธีของพระพุทธศาสนา.....	๖
๒. ศาสนพิธีของศาสนาอื่น.....	๖
๓. บทสรุป.....	๖
๔. กิจกรรมเสนอแนะ.....	๖
๕. โครงงาน.....	๖
๖. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.....	๖
๗. คำถามชวนคิด.....	๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ การบริหารงานและ

การเจริญปัญญา..... ๗

๑. ความหมายของสติสัมปชัญญะ	
สมาธิ และปัญญา.....	๗
๒. วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการ	
บริหารงานและการเจริญปัญญา.....	๗
๓. ศาสนาและวิถีชีวิตของศาสนิกชน.....	๗
๔. การฝึกการยืน การเดิน การนั่ง	
และการแสดงอาการ.....	๗
๕. การฝึกการสมาธิ.....	๗
๖. การฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน	
การคิด การถาม และการเขียน.....	๗
๗. บทสรุป.....	๗
๘. กิจกรรมเสนอแนะ.....	๗
๙. โครงงาน.....	๗
๑๐. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.....	๗
๑๑. คำถามชวนคิด.....	๗
๑๒. บรรณานุกรม.....	๗
๑๓. วิจารณ์.....	๗

หน่วยการเรียนรู้ที่

๑

ความสำคัญของ
พระพุทธศาสนา

หัวข้อที่ ๑

- วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ หรือความสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือ (ส ๑.๑ ป. ๖/๑)

สาระการเรียนรู้

ประโยชน์จากการเรียนรู้

ศรัทธาพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ

ร่วมคิด-ร่วมอภิปราย

คนโบราณถือว่าศาสนาเป็นรากฐาน แต่พระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราชเจ้าคณะสงฆ์ไทย ได้กล่าวว่าศาสนาประจำชาติ

คนไทยส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาจึงมีบทบาทต่อคนไทย และเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของคนไทยในฐานะที่เป็นศาสนาประจำชาติไทย ชาวพุทธจึงควรศึกษาความสำคัญของพระพุทธศาสนาในด้านต่าง ๆ ให้เข้าใจ แล้วปฏิบัติตามที่พระพุทธศาสนาให้ถูกต้องเหมาะสม

พระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นศาสนาประจำชาติ

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่คนไทยส่วนใหญ่นับถือสืบต่อกันมาเป็นเวลาช้านาน วิถีชีวิตของคนไทยจึงได้ผสมผสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับพระพุทธศาสนา และเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาโดยตลอด แม้แต่พระมหากษัตริย์ก็ทรงเป็นพุทธมามกะ และทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก จึงกล่าวได้ว่า พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ เพราะพระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อสังคมไทยในด้านต่าง ๆ ดังนี้

พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

ความเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยได้รับอิทธิพลมาจากพระพุทธศาสนาเป็นรากฐานที่สำคัญ โดยเฉพาะอิทธิพลที่มีต่อด้านจิตใจหรือลักษณะนิสัยใจคอที่แสดงออกถึงความดีใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเมตตา การยิ้มแย้มแจ่มใส การพูดจาสุภาพ การมีสัมมาคารวะ ฯลฯ ลักษณะเหล่านี้เกิดจากความเชื่อ การเห็นคุณค่า และการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน จนเกิดเป็นความเคยชินและเป็นลักษณะนิสัยที่เป็นลักษณะเด่นของคนไทย ซึ่งคนต่างชาติยกย่องประเทศไทยว่าเป็นสยามเมืองยิ้ม

เมืองวิถีต่าง ๆ เช่น อุทกภัย คนไทยจะร่วมมือกันจากสิ่งของเครื่องใช้ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย

คนไทยเป็นชนเอกราชดี ยิ้มแย้ม และมีสัมมาคารวะ

พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานและมรดกทางวัฒนธรรมไทย

วัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนไทยในด้านต่าง ๆ ที่มีการสั่งสมและถ่ายทอดสืบต่อกันมา จากการที่วิถีชีวิตของคนไทยผูกพันอย่างแนบแน่นอยู่กับพระพุทธศาสนา จึงทำให้มีลักษณะ ความเชื่อ ตลอดจนแนวปฏิบัติในพระพุทธศาสนาตลอดมาอยู่ในวิถีชีวิตของคนไทยแทบทุกด้าน จนกล่าวได้ว่า พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานและมรดกทางวัฒนธรรมไทย

วัฒนธรรมไทยที่เป็นศิลปกรรม ไม่ว่าจะเป็นด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม และงานช่างต่าง ๆ ล้วนเป็นผลงานสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นจากแรงบันดาลใจ แรงศรัทธา ความเชื่อ และความเอื้อเฟื้อในพระพุทธศาสนา เช่น วัด ปูนูนสถาน พระพุทธรูป จิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถ

วัด

เจดีย์

พระพุทธรูป

ภาพจิตรกรรมฝาผนัง

ตัวอย่างผลงานที่เป็นชิ้นงานจากวัฒนธรรมไทยและความเอื้อเฟื้อในพระพุทธศาสนา

ประเพณีจัดเป็นส่วนของวัฒนธรรมไทย เป็นสิ่งที่คนไทยปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นเวลานาน ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทยตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย เช่น

การทำบุญวันคล้ายวันเกิด การบวช การแต่งงาน การบัพพัญญุตศัพ หรือประเพณีอื่นเนื่องด้วยเทศกาลหรืองานวันหนึ่งในวันนักขัตฤกษ์ เช่น เทศกาลวันสงกรานต์ เทศกาลเข้าพรรษา-ออกพรรษา ประเพณีออกบวชสงฆ์วันมีพระพุทธรูปศาสนาเข้าไปเกี่ยวข้องด้วยทั้งสิ้น

การบวช

การตั้งบาตรตักน้ำ

การแต่งงาน

การลอยกระทง

เป็นประเพณีที่มีรากฐานมาจากพระพุทธศาสนา

นอกจากนี้ ภาษาและวรรณกรรมซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของวัฒนธรรมไทยก็ได้รับอิทธิพลมาจากพระพุทธศาสนา เช่น ชื่อคน ชื่อเมือง ชื่อสถานที่ ก็นิยมใช้ภาษาบาลีหรือสันสกฤตซึ่งเป็นภาษาทางพระพุทธศาสนาเป็นส่วนใหญ่วรรณกรรมของไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น ไตรภูมิพระร่วง มหาชาติคำหลวง พระราชนิพนธ์สิบสองเดือน ก็มีเค้าเรื่องมาจากพระพุทธศาสนา

จึงกล่าวได้ว่า วัฒนธรรมไทยที่มีพระพุทธศาสนาเป็นรากฐานสำคัญที่เป็นมรดกทางสังคมที่เกิดจากการสร้างสรวงศ์ สังคม และถ่ายทอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงคนรุ่นหลัง โดยมีทั้งส่วนที่เป็นการอนุรักษ์และพัฒนามาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

พระพุทธรูปเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวพุทธ

สถาบันหลักของสังคมไทยที่สำคัญ ได้แก่ สถาบันชาติ สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ สถาบันชาติและสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันหลักที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของชนทั้งชาติ ส่วนสถาบันศาสนาซึ่งหมายถึงพระพุทธศาสนาเป็นสถาบันหลักที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยที่เป็นชาวพุทธ โดยมีวัดและพระสงฆ์เป็นเสมือนตัวแทนของสถาบันศาสนา

วัดเป็นศูนย์กลางของการอบรมสั่งสอนจริยธรรม โดยมีพระสงฆ์ทำหน้าที่เป็นผู้อบรมสั่งสอนและเป็นผู้นำทางจิตใจของประชาชน ความเป็นผู้มีศีลทำให้พระสงฆ์เป็นศูนย์กลางความเคารพ เชื่อฟัง และการให้ความร่วมมือ ตลอดจนเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจให้ประชาชนมีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และร่วมมือกันทำงานเพื่อสาธารณประโยชน์ ซึ่งทำหน้าที่เป็นหลักประกันความมั่นคงของชาติไทยได้เป็นอย่างดี สมเป็นสถาบันหลักของสังคมไทย

วัดเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยที่มีไปทั่วพุทธศาสนา

พระพุทธรูปศาสนาคือหัวใจในการพัฒนาชาติไทย

พระพุทธรูปศาสนาคือหัวใจในการพัฒนาชาติไทย มีความสำคัญต่อจิตใจของชาวพุทธแล้ว ยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาชาติไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันอีกด้วย ในการพัฒนาชาติจะต้องพัฒนาทางด้านจิตใจควบคู่ไปกับการพัฒนาทางด้านวัตถุ ซึ่งจะต้องอาศัยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องช่วยชี้แนะแนวทางการพัฒนาให้ถูกต้องเหมาะสม เพื่อเป็นการพัฒนาชาติไทยให้ยั่งยืนต่อไป ดังเช่น

พระพุทธรูปศาสนาสอนเราให้ละเว้นการทำกรรมชั่ว ให้ทำกรรมดี และทำจิตใจให้ผ่องใสบริสุทธิ์ ก็เพื่อช่วยเกื้อหนุนจิตใจของเราให้มีความบริสุทธิ์ผ่องใส มี**ใจดีธรรม** และอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสงบสุขและสมานฉันท์

พระพุทธรูปศาสนาสอนเราให้รู้จักประกอบอาชีพที่สุจริตด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและมีความซื่อสัตย์ ก็เพื่อให้เราอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข และร่วมกันสร้างชาติไทยให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

พระพุทธรูปศาสนาคือหัวใจในการพัฒนาชาติไทย โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

๑. จัดตั้งแหล่งข้อมูลที่ทำให้พระพุทธรูปศาสนามีชีวิตชีวาเป็นศาสนสถานประจำชาติไทย บ้านที่กลม แล้วนำเสนอในชั้นเรียน
๒. ร่วมกันอภิปรายถึงอิทธิพลของพระพุทธรูปศาสนาที่มีต่อวิถีชีวิตของคนไทยในต่างแดน ๆ แล้วนำเสนอที่ได้มาสร้างเป็นแหล่งที่ทางความคิด

บทสรุป

พระพุทธรูปศาสนาคือหัวใจในการพัฒนาชาติไทย มีความสำคัญต่อจิตใจของชาวพุทธแล้ว ยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาชาติไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันอีกด้วย ในการพัฒนาชาติจะต้องพัฒนาทางด้านจิตใจควบคู่ไปกับการพัฒนาทางด้านวัตถุ ซึ่งจะต้องอาศัยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องช่วยชี้แนะแนวทางการพัฒนาให้ถูกต้องเหมาะสม เพื่อเป็นการพัฒนาชาติไทยให้ยั่งยืนต่อไป ดังเช่น

กิจกรรมเสริมการเรียนรู้

แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน แต่ละกลุ่มสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทย สรุปรายละเอียด แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า เอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทยเหล่านี้ได้รับอิทธิพลมาจากพระพุทธรูปศาสนาอย่างไรบ้าง นำมาทำข้อมูล แล้วมาจัดทำเป็นเสนอข้อสรุปหน้าชั้นเรียน

โครงการ

ทำโครงการเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมไทยที่เกิดจากพระพุทธรูปศาสนา หรือเลือกทำโครงการอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน และเสนอข้อโครงการให้ครูพิจารณา

การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ถ้าต้องการจะสืบค้นเอกลักษณ์ของชาติไทยและวัฒนธรรมไทยที่เกิดจากพระพุทธรูปศาสนาให้ลองดูต่อไป นักเรียนจะต้องปฏิบัติตนอย่างจริงจังเพื่อให้ชีวิตเป็นวิถีชีวิตของเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทยดังกล่าว

คำถามทบทวน

๑. พระพุทธรูปศาสนามีความสำคัญต่อสังคมไทยอย่างไร
๒. เพราะอะไรพระพุทธรูปศาสนาจึงได้ชื่อว่าเป็นศาสนสถานประจำชาติไทย
๓. เพราะเหตุใดคนต่างชาตินิยมมาเยือนประเทศไทยว่าเป็นสยามเมืองยิ้ม
๔. พระพุทธรูปศาสนาเป็นรากฐานและมรดกทางวัฒนธรรมไทยอย่างไร
๕. หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นหัวใจในการพัฒนาชาติไทยอย่างไร